

I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

OPINJONIJIET

KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

L-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data dwar il-Proposti legiżlattivi dwar Soluzzjoni Alternattiva u Online tat-Tilwim għat-tilwim tal-konsumaturi

(2012/C 136/01)

IL-KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 16 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 7 u 8 tagħha,

Wara li kkunsidra d-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-data, ⁽¹⁾

Wara li kkunsidra r-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwu fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-moviment liberu ta' dak id-data, u b'mod partikolari l-Artikolu 41 tiegħu, ⁽²⁾

ADOTTA L-OPINJONI LI ĠEJJA:

I. INTRODUZZJONI

I.1. Konsultazzjoni tal-KEPD u l-għan tal-Opinjoni

1. Fid-29 ta' Novembru 2011, il-Kummissjoni adottat żewġ proposti legiżlattivi dwar soluzzjoni alternattiva tat-tilwim (minn hawn 'il quddiem: "il-proposti"):

— Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar Soluzzjoni Alternattiva tat-Tilwim għal tilwim tal-konsumaturi (minn hawn 'il quddiem: "il-Proposta tal-ADR") ⁽³⁾;

— Proposta għal Regolament dwar Soluzzjoni Online ta' Tilwim għat-tilwim tal-konsumaturi (minn hawn 'il quddiem: "il-Proposta tal-ODR") ⁽⁴⁾.

2. Fis-6 ta' Diċembru 2011, il-KEPD irċieva l-Proposta tal-ADR u l-Proposta tal-ODR għal konsultazzjoni. Il-KEPD kien ukoll ikkonsultat informalment qabel l-adozzjoni tal-proposti u hareġ kummenti informali. Il-KEPD jilqa' din il-konsultazzjoni bikrija u l-fatt li l-biċċa l-kbira tar-rakkomandazzjonijiet li jinsabu f'dawn il-kummenti ġew inkluzi fil-proposti.

3. Din l-Opinjoni għandha l-għan li tanalizza l-ipproċessar ta' dejta personali previst mill-proposti u li tispeġja kif dawn jindirizzaw il-kwistjonijiet ta' protezzjoni tad-dejta. Hija sejra tiffoka fuq il-Proposta tal-ODR, peress li din tinvolvi l-ipproċessar ċentralizzat ta' dejta personali relatata ma' tilwim permezz ta' pjattaforma online.

I.2. L-Għan tal-proposti

4. Skemi ta' soluzzjoni alternattiva tat-tilwim (ADR – Alternative Dispute Resolution) jipprovdu mezzi alternattivi sabiex isolvi tilwim li normalment ikun irhas u aktar veloċi milli kieku jitressaq każ il-qorti. Il-Proposta tal-ADR għandha l-għan li tiżgura li dawn l-entitajiet ikunu fis-seħh fl-Istati Membri kollha tal-UE sabiex issolvi kwalunkwe tilwim transkonfinali tal-konsumaturi minhabba l-bejgħ ta' prodotti jew minhabba l-forniment ta' servizzi fl-UE.

⁽¹⁾ ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31.⁽²⁾ ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1.⁽³⁾ COM(2011) 793 finali.⁽⁴⁾ COM(2011) 794 finali.

5. Il-Proposta tal-ODR tibni fuq din id-disponibilità madwar l-UE kollha tal-ADR għat-tilwim tal-konsumaturi. Hija tistabbilixxi pjattaforma online (minn hawn 'il quddiem: il-“pjattaforma tal-ODR”) li l-konsumaturi u l-operaturi tas-suq se jkunu jistgħu jużaw sabiex jittirażmettu lmenti dwar tranżazzjonijiet transkonfinali online lill-entità tal-ADR kompetenti.

II. OSSERVAZZJONIJIET ĠENERALI

6. Il-KEPD jappoġġa l-għan tal-proposti u jilqa' l-fatt li l-prinċipi ta' protezzjoni tad-dejta ġew ikkunsidrati mill-aktar stadju bikri tal-proċess ta' abbozzar.
7. Il-KEPD jilqa' wkoll ir-referenzi għall-applikabbiltà tal-legiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-dejta fil-Proposta tal-ODR ⁽¹⁾ u għall-applikabbiltà tal-legiżlazzjoni nazzjonali li timplimenta d-Direttiva 95/46/KE fil-kuntest tal-Proposta ADR ⁽²⁾, u kif ukoll ir-referenzi għall-konsultazzjoni lill-KEPD ⁽³⁾.

III. OSSERVAZZJONIJIET SPEĊIFIĊI

III.1. L-irwol tal-kontrolluri: htieġa għal allokkazzjoni cara tar-responsabbiltajiet

8. Skont il-Proposta tal-ODR, id-dejta se tiġi pproċessata minn tlett tipi ta' atturi fil-kuntest ta' kull twissija sottomessa permezz tal-pjattaforma tal-ODR:

— Entitajiet tal-ADR;

— Faċilitaturi tal-ODR, li se jrin jipprovdu appoġġ għas-soluzzjoni tat-tilwim sottomess permezz tal-pjattaforma tal-ODR ⁽⁴⁾;

— il-Kummissjoni.

L-Artikolu 11(4) jistabbilixxi li kull wieħed minn dawn l-atturi għandu jiġi kkunsidrat bħala kontrollur fir-rigward tal-ipproċessar ta' dejta personali relatata mar-responsabbiltajiet tagħhom.

9. Madankollu, hafna minn dawn il-kontrolluri jistgħu jitqiesu responsabbli għall-ipproċessar tal-istess dejta personali ⁽⁵⁾. Pereżempju, id-dejta relatata ma' tilwima partikolari mibgħuta permezz tal-pjattaforma tal-ODR tista' tiġi eżami-

nata minn bosta faċilitaturi tal-ODR u mill-iskema tal-ADR kompetenti li se tittratta t-tilwima. Il-Kummissjoni tista' wkoll tiproċessa din id-dejta personali għat-thaddim u l-manutenzjoni tal-pjattaforma tal-ODR.

10. F'dan ir-rigward, il-KEPD jilqa' l-fatt li l-Premessa 20 tal-Proposta tal-ODR tistabbilixxi li l-legiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-dejta tapplika għal dawn l-atturi kollha. Madankollu, il-parti legiżlattiva tal-proposta tal-ODR tal-inqas għandha tispeċifika lil liema kontrolluri s-sugġetti tad-dejta għandhom jindirizzaw it-talbiet tagħhom għal aċċess, rettifika, imblukkar u thassir; u liema kontrollur ikun responsabbli fil-każ ta' ksur speċifiku tal-legiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-data (pereżempju, għal ksur tas-sigurtà). Is-sugġetti tad-dejta għandhom jiġu informati wkoll kif xieraq.

III.2. Limitazzjoni ta' aċċess u l-perjodu ta' żamma

11. Skont l-Artikolu 11 tal-Proposta tal-ODR, aċċess għal dejta personali pproċessata permezz tal-pjattaforma tal-ODR hija limitata għal:

— l-entità tal-ADR kompetenti sabiex tinstab soluzzjoni għat-tilwima;

— il-faċilitaturi tal-ODR sabiex jappoġġjaw is-soluzzjoni tat-tilwima (eż. sabiex jiffaċilitaw il-komunikazzjoni bejn il-partijiet u l-entità tal-ADR rilevanti jew sabiex jinfurmu lill-konsumaturi dwar mezz ta' rimedju oħrajn minbarra l-pjattaforma tal-ODR);

— il-Kummissjoni, jekk dan ikun mehtieġ għat-thaddim u l-manutenzjoni tal-pjattaforma tal-ODR, inkluża s-sorveljanza tal-użu tal-pjattaforma minn entitajiet tal-ADR u l-faċilitaturi tal-ODR ⁽⁶⁾.

12. Il-KEPD jilqa' dawn il-limitazzjonijiet tal-iskop u d-drittijiet ta' aċċess. Madankollu, mhuwiex ċar jekk il-faċilitaturi kollha tal-ODR (mill-inqas 54) huwiex se jkollhom aċċess għad-dejta personali relatata mat-tilwim kollu. Il-KEPD jirrakkomanda li jiġi ċċarat li kull faċilitatur tal-ODR se jkollu aċċess biss għad-dejta mehtieġa sabiex jissodisfa l-obbligi tiegħu jew tagħha skont l-Artikolu 6(2).

13. Rigward il-perjodu ta' żamma, il-KEPD jilqa' l-Artikolu 11 (3), li jippermetti ż-żamma ta' dejta personali biss għaż-żmien mehtieġ għas-soluzzjoni tat-tilwima u għall-eżerċizzju tad-dritt ta' aċċess għas-sugġetti tad-dejta. Huwa jilqa' wkoll l-obbligu li d-dejta tithassar b'mod awtomatiku 6 xhur wara l-konkluzjoni tat-tilwima.

⁽¹⁾ Premessa 20 u 21 u l-Artikolu 11(4) tal-Proposta tal-ODR.

⁽²⁾ Premessa 16 tal-Proposta tal-ADR.

⁽³⁾ Preamboli u Memoranda ta' Spjegazzjoni tal-proposti.

⁽⁴⁾ Kull Stat Membru se jkollu jagħżel punt ta' kuntatt għall-ODR li se jospita mill-inqas żewġ faċilitaturi tal-ODR. Il-Kummissjoni se tistabbilixxi netwerk ta' punti ta' kuntatt tal-ODR.

⁽⁵⁾ Ara wkoll L-Opinjoni 1/2010 tal-Grupp ta' Hidma tal-Artikolu 29 dwar il-kuncetti ta' “kontrollur” u “proċessur”, adottata fis-16 Frar 2010 (WP 169), p.17-24, disponibbli fuq http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2010/wp169_mt.pdf

⁽⁶⁾ Ara l-Artikolu 11(2) tal-Proposta tal-ODR.

III.3. L-ipproċessar ta' kategoriji speċjali ta' dejta: htieġa possibbli għal verifika minn qabel

14. Billi jittiehed f'kunsiderazzjoni l-għan tal-proposti, huwa possibbli li tiġi pproċessata d-dejta personali relatata ma' ksur suspettat. Anki d-dejta dwar is-sahha tista' tiġi pproċessata fil-kuntest ta' tilwim li jirriżulta mill-bejgħ ta' prodotti jew mill-forniment ta' servizzi relatati mas-sahha.
15. Għalhekk, l-ipproċessar ta' dejta personali fil-qafas tal-pjattaforma tal-ODR jista' jkun soġġett għal verifika minn qabel mill-awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni tad-dejta u mill-KEPD, kif mehtieg mill-Artikolu 27 tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 u l-Artikolu 20 tad-Direttiva 95/46/KE⁽¹⁾. Il-KEPD jifhem li l-Kummissjoni hija konxja mill-fatt li, qabel ma tibda tithaddem il-pjattaforma tal-ODR, hemm il-htieġa li jiġi valutat jekk l-ipproċessar għandux ikun soġġett għal verifika minn qabel.

III.4. Il-KEPD għandu jiġi kkonsultat dwar l-atti ddelegati u ta' implimentazzjoni relatati mal-formola għat-tilwim

16. L-informazzjoni li għandha tingħata fil-formola elettronika tat-tilwim (minn hawn 'il quddiem: "il-formola") hija dettaljata fl-Anness tal-Proposta tal-ODR. Din tinkludi dejta personali tal-partijiet (l-isem, l-indirizz u, jekk applikabbli, l-indirizz tal-posta elettronika u tal-websajt) u dejta li għandha l-għan li tiddetermina liema entità tal-ADR hija kompetenti sabiex tittratta t-tilwima rilevanti (il-post ta' residenza tal-konsumatur fiż-żmien meta gew ordnati l-prodotti jew is-servizzi, it-tip ta' prodotti jew servizzi involuti, eċċ).
17. Il-KEPD jilqa' l-Artikolu 7(6) li jfakkar li dejta preċiża, rilevanti u mhux eċċessiva biss tista' tiġi pproċessata permezz tal-formola u l-annessi tagħha. Il-lista tad-dejta li tinsab fl-Anness tirrispetta anki l-prinċipju tal-limitazzjoni tal-iskop.
18. Madankollu, din il-lista tista' tiġi modifikata permezz ta' atti ddelegati u l-modalitajiet tal-formola sejrjn jiġu rregolati permezz tal-atti ta' implimentazzjoni⁽²⁾. Il-KEPD jirrakkomanda li tiġi inkluża referenza għall-htieġa li jiġi kkonsultat il-KEPD sakemm dawn l-atti jkunu jikkonċernaw l-ipproċessar ta' dejta personali.

III.5. Miżuri ta' sigurtà: htieġa ta' valutazzjoni tal-impatt fuq il-privatezza

19. Il-KEPD jilqa' d-dispożizzjonijiet iddedikati għall-kunfidenzjalità u s-sigurtà. Il-miżuri ta' sigurtà dettaljati fl-Arti-

(1) L-Artikolu 27 tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 jehtieg li l-ipproċessar tad-"data li tirrelata mas-sahha u ma' reati suspettati, reati, kundanni kriminali jew miżuri ta' sigurtà" jkun soġġett għal verifika minn qabel mill-KEPD. Skont l-Artikolu 20(1) tad-Direttiva 95/46/KE, l-operazzjonijiet ta' pproċessar li aktarx li jipprezentaw riskji speċifiċi għall-protezzjoni tad-dejta, kif determinat mil-legiżlazzjoni nazzjonali tal-protezzjoni tad-dejta, huma soġġetti għal verifika minn qabel mill-awtorità nazzjonali tal-protezzjoni tad-dejta.

(2) Premessi 23-24 u l-Artikolu 7(4-5) tal-Proposta tal-ODR.

kolu 12 tal-Proposta tal-ODR jinkludu kontrolli ta' aċċess, pjan ta' sigurtà u ġestjoni ta' incidenti ta' sigurtà.

20. Il-KEPD jirrakkomanda li tiddaħhal ukoll referenza għall-htieġa li titwettaq valutazzjoni tal-impatt ta' privatezza (inkluża valutazzjoni tar-riskju) u għall-fatt li l-konformità mal-legiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-dejta u s-sigurtà tad-dejta għandha tkun verifikata u rrapportata perjodikament.
21. Barra minn hekk, il-KEPD jixtieq ifakkar li l-iżvilupp tal-ghodod tal-IT għat-twaqqif tal-pjattaforma tal-ODR għandu jintegra l-protezzjoni tal-privatezza u tad-dejta mill-fazi ferm bikrija tal-proċess ta' disinjar (Privacy by Design), inkluża l-implimentazzjoni ta' ghodod li jippermettu lill-utenti sabiex jiproteġu ahjar id-dejta personali (bhall-awtentikazzjoni u l-kodifikazzjoni).

III.6. Informazzjoni għas-suġġetti tad-dejta

22. Il-KEPD jilqa' l-Premessa 21 tal-Proposta tal-ODR, li tiddikjara li s-suġġetti tad-dejta għandhom jiġu mgharrfa dwar l-ipproċessar tad-dejta personali tagħhom u d-drittijiet tagħhom permezz ta' avviż dwar il-privatezza disponibbli pubblikament. Madankollu, l-obbligu li s-suġġetti tad-dejta jiġu mgharrfa għandu jiġi inkluż ukoll fil-parti legiżlattiva tal-Proposta tal-ODR.
23. Barra minn hekk, is-suġġetti tad-dejta għandhom ukoll jiġu mgharrfa dwar liema kontrollur huwa responsabbli għall-konformità mad-drittijiet tagħhom. L-avviż dwar il-privatezza għandu jkun viżibbli b'mod ċar għal kull min jimla l-formola.

IV. KONKLUŻJONI

24. Il-KEPD jilqa' l-fatt li l-prinċipji tal-protezzjoni tad-dejta ġew integrati fit-test, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-iskop u l-limitazzjoni ta' aċċess, il-limitazzjoni tal-perjodu ta' żamma u l-miżuri tas-sigurtà. Madankollu, huwa jirrakkomanda:

— li jiġu ċċarati r-responsabbiltajiet tal-kontrolluri u li s-suġġetti tad-dejta jiġu mgharrfa kif xieraq;

— li tiġi ċċarata l-limitazzjoni tad-drittijiet ta' aċċess;

— li jiġu kkumplimentati d-dispożizzjonijiet dwar is-sigurtà;

— li jissemma' l-bżonn li l-KEPD jiġi kkonsultat dwar atti ddelegati u ta' implimentazzjoni relatati mal-ipproċessar ta' dejta personali.

25. Il-KEPD jixtieq ifakkar ukoll li l-ipproċessar ta' dejta personali fil-qafas tal-pjattaforma tal-ODR jista' jkun soġġett għal verifika minn qabel mill-KEPD u mill-awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni tad-dejta.

Magħmul fi Brussell, it-12 ta' Jannar 2012.

Giovanni BUTTARELLI
Assistent Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni
tad-Dejta
